

ระเบียงเศรษฐกิจอินเดีย-ตะวันออกกลาง-ยุโรป ส่อพิบัตินจากเหตุความขัดแย้งอิสราเอล-ฮามาส

สถานการณ์ความขัดแย้งที่กำลังดำเนินอยู่ระหว่างกลุ่มติดอาวุธฮามาสและอิสราเอลมีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อแผนการของอินเดียที่จะมีบทบาทมากขึ้นในการค้าโลกผ่านการริเริ่มระเบียงเศรษฐกิจอินเดีย-ตะวันออกกลาง-ยุโรป (IMEEC) ที่ผู้นำ 8 ชาติประกาศความร่วมมือนอกรอบการประชุมสุดยอดผู้นำ G20 เมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมา และแผนการดังกล่าวอาจได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งซึ่งนำไปสู่ความกังวลในตลาด ราคาน้ำมันพุ่งสูงขึ้น ความต้องการทองคำเพิ่มขึ้น และหุ้นอินเดียร่วงลงเนื่องจากความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบของความขัดแย้งปาเลสไตน์ในอิสราเอล

ระเบียงเศรษฐกิจอินเดีย-ตะวันออกกลาง-ยุโรป (India-Middle East-Europe Economic Corridor: IMEEC) เป็นแผนงานความร่วมมือระหว่าง 8 ชาติ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา อินเดีย ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี และสหภาพยุโรป โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการค้าและการขนส่งสินค้าผ่านการพัฒนาเส้นทางรถไฟ เชื่อมระหว่างประเทศอาหรับในภูมิภาคตะวันออกกลาง ซึ่งจะเชื่อมต่อกับอินเดียและยุโรปผ่านท่าเรือ รวมถึงอำนวยความสะดวกในการขนส่งพลังงานไฟฟ้าผ่านสายเคเบิลและขนส่งไฮโดรเจนผ่านท่อส่งก๊าซ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาพลังงานสะอาดและความมั่นคงด้านพลังงาน

ระเบียงเศรษฐกิจ IMEEC จะประกอบด้วย 2 เส้นทาง คือ ระเบียงด้านตะวันออกที่เชื่อมต่อกับอินเดียกับอ่าวอาหรับ และระเบียงด้านเหนือที่เชื่อมต่อกับอ่าวอาหรับกับยุโรป โดยจะรวมถึงเส้นทางรถไฟที่จะให้บริการเครือข่ายการขนส่งระหว่างเรือต่อรถไฟข้ามพรมแดน ซึ่งช่วยให้สินค้าและบริการสามารถขนส่งไปมาระหว่างอินเดีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ซาอุดีอาระเบีย จอร์แดน อิสราเอล และยุโรป นอกจากนี้ ซาอุดีอาระเบียจะได้รับความช่วยเหลือจากตะวันตกใน

การพัฒนาเครือข่ายรถไฟและเข้าถึงท่าเรือไฮฟาของอิสราเอลผ่านทางจอร์แดน โดยแผนดังกล่าวจะเชื่อมโยงประเทศใน ตะวันออกกลางทางรถไฟและไปยังอินเดียผ่านเส้นทางเดินเรือจากท่าเรือในภูมิภาค ขยายไปยังยุโรปตะวันออก

ความขัดแย้งที่กำลังดำเนินอยู่ระหว่างกลุ่มติดอาวุธฮามาสและอิสราเอลในช่วงไม่กี่วันที่ผ่านมา มีแนวโน้มที่จะ ชะลอแผนประกาศเส้นทางพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจ IMEEC ออกไปอย่างไม่มีกำหนด ทั้งนี้ เหตุการณ์ความขัดแย้งเริ่ม ส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันพุ่งสูงขึ้น อุปสงค์ทองคำเพิ่มขึ้น และความกังวลของนักลงทุนจึงทำให้หุ้นระบบรถไฟดิ่งลง ราว 5-6 %ต่อหุ้น เนื่องจากกลัวว่าสงครามอาจส่งผลกระทบต่อแผนการสร้าง IMEC ของอินเดีย ส่วนหุ้นของ Adani Ports ซึ่งเป็นเจ้าของท่าเรือไฮฟาในอิสราเอล ลดลง 5% เมื่อวันจันทร์ เช่นเดียวกับหุ้นกลุ่มขนส่งสินค้าที่ร่วงลงประมาณ 5%

ทั้งนี้ การเชื่อมโยงทางรถไฟภายใต้ระเบียบเศรษฐกิจ IMEEC จะช่วยลดล็อกโอกาสทางการค้าจำนวนมหาศาล ให้แก่อินเดียเนื่องจากปัญหาการเชื่อมต่อเส้นทางการขนส่ง โดย IMEEC มีศักยภาพในการลดเวลาทางการค้าระหว่าง สหภาพยุโรปและอินเดียลงได้ 40% ซึ่งจะเป็นการช่วยส่งเสริมอย่างมีนัยสำคัญในการลดต้นทุนด้านพลังงาน เพิ่มความ ได้เปรียบทางการค้า และเพิ่มปริมาณการค้า รวมทั้งช่วยเชื่อมโยงศูนย์กลางการค้าที่สำคัญ การผลิตและส่งออกพลังงาน สะอาด ขยายโครงข่ายไฟฟ้าและเครือข่ายโทรคมนาคมในอนาคต

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของ สคต.กรงนิวเดลี

อินเดียประสบความสำเร็จในการสร้างข้อตกลงเชื่อมโยงอินเดียเข้ากับยุโรปภายใต้ระเบียบเศรษฐกิจอินเดีย- ตะวันออกกลาง-ยุโรป ซึ่งได้รับการสนับสนุนอย่างมากจากสหรัฐอเมริกา โดยระเบียบเศรษฐกิจนี้ถูกมองว่าเป็นอีกหนึ่ง ตัวเลือกสำคัญนอกเหนือจากโครงการบีอาร์ไอของจีนที่ลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเชื่อมโยงเอเชียเข้ากับยุโรป ซึ่ง ระเบียบเศรษฐกิจทั้งสองโครงการต่างเป็นโอกาสต่อผู้ประกอบการไทยและการลงทุนของไทยที่ตั้งอยู่ในอินเดียหรือ ประเทศจุดเชื่อมต่อ อย่างไรก็ตาม ความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลางในขณะนี้อาจทำให้โครงการระเบียบเศรษฐกิจ IMEEC ต้องชะลอออกไปอย่างหลีกเลี่ยงมิได้

ที่มา: The Economic Times, 10 October 2023, India's big G20-led trade ambitions likely under threat from Israel-Hamas conflict.

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงนิวเดลี

11 ตุลาคม 2566